

Abstrakt

Ačkoliv je nepolitická politika pojem širší veřejnosti většinou neznámý, přesto má v českých dějinách své neoddiskutovatelné místo. V 19. století se začala formovat v myšlení Karla Havlíčka Borovského jako způsob řešení národní nesamostatnosti skrze politické a kulturní uvědomění společnosti. Později na tento koncept navázal Tomáš Garrigue Masaryk a zahrnul jej do svého politického programu, jehož cílem byla svobodná a vzdělaná společnost. Jeho nepolitický přístup v sobě odrážel inteligenci, pevné postoje a jasnou vizi, díky čemuž se stal vůdčí osobností při založení samostatného státu Čechů a Slováků. V 70. letech 20. století se k tomuto přístupu navrátil Václav Havel, který jej specifikoval podle potřeb boje s komunistickým režimem. Prostřednictvím jeho autority byla pak nepolitická politika opět jedním z hlavních prostředků spolupůsobících při přechodu k politicky pluralitnímu prostředí. Téma nepolitické politiky často spojované s odkazem Václava Havla je však aktuální i dnes, kdy se stále více prohlubuje nedůvěra v demokratický systém politických stran.

Cílem práce je tento přístup blíže popsat na příkladech K.H.B, T.G.M. a Václava Havla a prostřednictvím jejich srovnání zjistit, zda lze skutečně hovořit o jisté podobnosti a kontinuitě. První tři kapitoly se zabývají tématem v obecné rovině. Nejprve je rozebrán samotný pojem nepolitické politiky z hlediska jazykového a historického a odlišen od přístupu antipolitického. V následujících dvou kapitolách je poukázáno na tradici nepolitické politiky v českých zemích a nastíněn vztah nepolitické politiky k otázce morálky a občanské společnosti. Čtvrtá a pátá kapitola pak tvoří jádro celé práce. Jsou zde popsána specifika jednotlivých přístupů v dobovém kontextu, která jsou následně na základě určených kritérií porovnána. Poslední kapitola se věnuje současným úvahám nad tématem nepolitické politiky, jejím možností a významu v dnešní době. V samotném závěru je pak shrnuta systematika a obsahová posloupnost práce. Jsou zde také zhodnocena zjištění vyplývající z vlastního textu práce a učiněn pokus o definování společných znaků nepolitické politiky.